

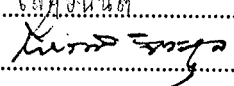
กิ่งกานต์ เลิศอนันต์ : กระบวนการปรับตัวของชุมชนเกษตรในพื้นที่ปริมณฑลกรุงเทพฯ ผัง
ตะวันตก : กรณีศึกษา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ADAPTATION PROCESS OF
AGRICULTURAL COMMUNITIES IN WESTERN VICINITY OF BANGKOK : A CASE
STUDY OF BAN-PAEW DISTRICT, SAMUT SAKHON PROVINCE. อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร.
เกียรติ จิระกุล ; 136 หน้า. ISBN 974-333-098-4

อำเภอบ้านแพ้วเป็นหนึ่งในพื้นที่เกษตรกรรมของเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ จากการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร ที่ออกมายังพื้นที่ชานเมืองอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ผลกระทบดังกล่าว ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงในการประกอบอาชีพและการใช้ที่ดิน ทางด้านเกษตรกรรมของประชากรที่อยู่ในชุมชนต่าง ๆ แรกจากภายนอกที่เกิดจากการตัดถนนและพัฒนาโครงข่าย สาธารณูปโภคของรัฐ และการซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร รองรับโครงการอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย ก่อให้เกิดแรงดันซึ่งส่วนหนึ่งเป็นกระบวนการปรับตัวของชุมชนเกษตร เพื่อสืบทอดอาชีพอนุรักษ์กรรมสิทธิ์ที่ดินและถิ่นฐานเดิมไว้ ดังกรณีของอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

กระบวนการปรับตัวของชุมชนเกษตรดังกล่าว เกิดจากการรวมกลุ่มของชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ที่มีวิวัฒนาการการรวมตัวกันของกลุ่มมาเป็นลำดับ เพื่อสร้างความมั่นคงของอาชีพเกษตรกรรมขึ้นในชุมชน ความพยายามด้านทุนแรงรุก ประกอบกับข้อจำกัดทางกายภาพแวดล้อมของพื้นที่และปัจจัยทางด้านสังคมอื่น ๆ ทำให้การรักษาพื้นที่เกษตรกรรมประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง ความเข้มแข็งของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรเกิดจากการตัดสินใจและปรับปรุงระบบการผลิตและการใช้ที่ดิน การเรียนรู้ทางการตลาด ความรู้ด้านการเกษตร เทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมทั้งการปลูกจิตสำนึกที่ดีต่ออาชีพเกษตรกร โดยเฉพาะแก่มวลสมาชิกของกลุ่ม

ผลสำเร็จของการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรเห็นได้จาก รูปแบบการพัฒนาโครงสร้างการใช้ที่ดินอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสูง รวมถึงทำให้มูลค่าการผลิตของผลผลิตในพื้นที่ที่มีมูลค่าสูงขึ้น ซึ่งผลการศึกษานี้ทำให้ทราบถึงปัจจัยปัญหา และข้อจำกัดที่มีผลต่อแนวโน้มและทิศทางการพัฒนาด้านเกษตรกรรมของพื้นที่ศึกษา ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวางแผนกับพื้นที่อื่น ๆ ที่จะประยุกต์ใช้ได้ต่อไป

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางแผนเมือง
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิติ กิ่งกานต์ เลิศอนันต์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม